

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Akreditasyonu Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
R.Gazete No: 31873 R.G. Tarihi: 21.6.2022

21.6.2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **bu Tebliğ ile**; 2/12/2017 tarihli ve 30258 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Akreditasyonu Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.**

Değişiklikler:

İşletmenin yükümlülükleri MADDE 8 –

(1) İşletmeler, stratejik analizden önce ve doğrulamanın herhangi bir aşamasında doğrulayıcı kuruluşa, aşağıda belirtilen bilgi ve belgeleri sunmak ve ilgili sahalara erişim izni vermek zorundadır:

~~a) İzleme planının onaylı en güncel sürümü, varsa Bakanlıkça onaylı diğer sürümler ve Bakanlık onayının alındığına dair kanıt belgeleri.~~

"a) İzleme planının onaylı en güncel sürümü, varsa onaylı diğer sürümler ve izleme planı onayının alındığına dair kanıt belgeleri."

İzleme yönteminin doğrulanması MADDE 15 –

~~(4) Yönetmelik çerçevesinde kullanılan akredite olmayan laboratuvarların ISO/IEC 17025'in ilgili şartlarına uygunluğu doğrulayıcı kuruluşlar tarafından kontrol edilir.~~

"(4) Yönetmelik çerçevesinde kullanılan akredite olmayan laboratuvarların Bakanlık tarafından belirlenen şartlara uygunluğu doğrulayıcı kuruluşlar tarafından kontrol edilir."

Doğrulayıcı kuruluşlara ilişkin genel hususlar MADDE 31 –

~~(7) Bakanlıkça gerekli onayın verilmesini takiben doğrulayıcı kuruluş, doğrulama işlemlerini onaylanmış izleme planına uygun hale getirir, yürütür ve gerekirse tekrarlar.~~

"(7) Doğrulayıcı kuruluş, doğrulama işlemlerini onaylanmış izleme planına uygun hale getirir,

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

yürütür ve gerekirse tekrarlar."

Sözleşme öncesi yükümlülükler MADDE 32 –

(3) İşletmeler doğrulama sözleşmelerini, doğrulaması yapılacak sera gazı emisyon raporunun ait olduğu yılın ~~15 Kasım~~ "15 Ekim" tarihine kadar imzalamak zorundadır.

Tarafsızlık ve bağımsızlık MADDE 33 –

~~(11) Kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş kanunlarında yer alan görev ve faaliyetler, tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesi çerçevesinde ayrıca değerlendirilir.~~

"(11) Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin kuruluş kanunlarında yer alan görev ve faaliyetleri, tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesi çerçevesinde ayrıca değerlendirilir."

"(12) Doğrulayıcı Kuruluş tarafından, istihdam edilen doğrulama ekibinin son üç yıl içinde danışmanlık yaptığı tesislerde doğrulama ekibi içerisinde görevlendirilmeleri tarafsızlık ilkesine aykırıdır."

(13) Bu Tebliğ kapsamındaki doğrulama faaliyetleri, kanunla verilmiş ölçüm kalibrasyon ve benzeri işlemlerin yürütülmesine dair sorumluluklar söz konusu ticari ilişki kapsamına girmez

Doğrulayıcı kuruluşların nitelikleri MADDE 34 –MADDE 34 – (1)

~~ç) EK-2'de yer alan niteliklere sahip en az üç adet baş doğrulayıcıyı tam zamanlı istihdam etmesi,~~

"ç) EK-2'de yer alan niteliklere sahip en az iki tanesi baş doğrulayıcı olmak üzere üç adet doğrulayıcı personeli tam zamanlı istihdam etmesi,"

Doğrulayıcı kuruluşların akreditasyon kapsamı MADDE 35 – (1) Doğrulayıcı kuruluşlar

~~e) Sürekli istihdam edilmesi zorunlu olan personele ilave olarak ihtiyaç duyulması halinde gerekli yetkinliği haiz baş doğrulayıcı, doğrulayıcı ve teknik uzmanlar ile yarı zamanlı sözleşme yapabilir.~~

Doğrulama ekibi MADDE 36 –

~~(2) Doğrulama ekibi, asgari olarak bir baş doğrulayıcıdan ve gerekli olması durumunda yeterli sayıda doğrulayıcı ve teknik uzmandan oluşur.~~

"(2) Doğrulama ekibi, asgari olarak bir baş doğrulayıcı, bir doğrulayıcı ve gerekli olması durumunda yeterli sayıda doğrulayıcı ve teknik uzmandan oluşur. Hesaplama faktörlerinin belirlenmesine yönelik akredite olmayan kendi laboratuvarını kullanan işletmeler için bu Tebliğin Ek-3'ünde verilen asgari doğrulama süreleri tablosunun 5 inci sütununda yazan

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

asgari sürelerde doğrulama ekibinde teknik uzman yer alması zorunludur."

~~(5) Doğrulama işlemleri yapılacak olan tesiste, yürütülen faaliyetlere özgü teknik konulara hâkim ve sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve raporlanması açısından gerekli teknik bilgiyi sunabilecek bir kişi doğrulama ekibi içerisinde olmak zorundadır.~~

"(5) Doğrulama işlemleri yapılacak olan tesiste, yürütülen faaliyetlere özgü teknik konulara hâkim ve sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve raporlanması açısından gerekli teknik bilgiyi sunabilecek bir teknik uzman veya teknik yetkinliği olan bir baş doğrulayıcı/doğrulayıcı doğrulama ekibi içerisinde olmak zorundadır."

Personel değerlendirme ve atama süreci MADDE 42 –

~~"(3) Bakanlık uygun gördüğü durumlarda 2 nci fıkrada belirtilen hükümlerin yerine baş doğrulayıcı, doğrulayıcı ve teknik uzman atamalarını ve yetkinlik değerlendirme süreçlerini belirleyeceği bir yöntemle doğrudan yapar veya yaptırır~~

Doğrulayıcı kuruluşlar tarafından bildirim MADDE 44 —

~~(1) Doğrulayıcı kuruluş;~~

~~a) Planlanan doğrulama faaliyetleri için tarihi ve yeri~~

~~b) Doğrulamaya tabi olan tesislerin adres ve irtibat detaylarına ilişkin bilgileri, c) Doğrulama süreçlerinden sorumlu ekip üyelerinin isimlerini, her yılın 15 Kasım tarihine kadar çevrimiçi sistem üzerinde işler. (2) Birinci fıkrada bahsedilen bilgilerde değişiklik olması halinde doğrulayıcı kuruluş bu değişiklikleri beş iş günü içerisinde çevrimiçi sistem üzerinde güncellemek zorundadır.~~

"MADDE 44- (1) Doğrulayıcı kuruluş doğrulama sözleşmesi imzalanan tesislerin listesini sözleşme imzalama son tarihi olan 15 Ekim'den itibaren beş iş günü içerisinde çevrimiçi sisteme yükler. (2) Bakanlık birinci fıkrada yer alan bilgilere ek olarak doğrulayıcı kuruluşlardan ilave bilgi ve belge talep edebilir. Bu bilgilerde değişiklik olması halinde doğrulayıcı kuruluş bu değişiklikleri üç iş günü içerisinde çevrimiçi sistem üzerinde güncellemek zorundadır."

Doğrulayıcı kuruluşların akreditasyonuna ilişkin esaslar MADDE 47 –

~~(1) Doğrulayıcı kuruluşların ilgili alanlarda bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde TS-EN-ISO 14065 standardına göre akredite olmaları şarttır.~~

"(1) Doğrulayıcı kuruluşların ilgili alanlarda bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde akreditasyona esas teşkil edecek standartlara göre akredite olmaları şarttır."

Doğrulayıcı kuruluşların denetlenmesi MADDE 48 –

~~(2) Denetim, kuruluşun merkezinde, şubelerinde veya doğrulayıcı kuruluş tarafından~~

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

~~gerçekleştirilen bir doğrulama süreci esnasında tanık denetim olarak yapılır. Denetimler planlı ve/veya ani ve habersiz olarak gerçekleştirilebilir.~~

"(2) Denetim, Bakanlık ve/veya TÜRKAK tarafından kuruluşun merkezinde, şubelerinde veya doğrulayıcı kuruluş tarafından gerçekleştirilen bir doğrulama süreci esnasında gerçekleştirilir. Denetimler planlı ve/veya ani ve habersiz olarak gerçekleştirilebilir."

Doğrulayıcı kuruluşlara ilişkin idari yaptırımlar MADDE 49 – (1)

Aşağıdaki belirtilen durumlar; meydana gelme şekli, sayısı ve mahiyetine bakılmaksızın akreditasyonun sürdürülmesine imkân vermeyecek önemli uygunsuzluk olarak değerlendirilir. Bu çerçevede;

"d) Bakanlığa iletilen doğrulanmış emisyon raporlarında önemli hatalar (tesisin kapasite artırımı, geçici olarak faaliyetine ara vermesi ve benzeri durumlar dışında emisyon verilerinin tesisin gerçek emisyonlarını yansıtmaması) bulunması ve bu durumun doğrulama sürecinde doğrulama ekibi, bağımsız gözden geçirme ve onay süreçlerinde fark edilmediğinin,"

tespit edilmesi durumunda, TÜRKAK tarafından; doğrulayıcı kuruluşun akreditasyonu geri çekilir ve doğrulayıcı kuruluş ~~iki yıl~~ **üç yıl** süreyle doğrulama faaliyetlerini yürütemez, yeniden akreditasyona başvuramaz.

"TÜRKAK tarafından bu fıkra kapsamında tespit edilen uygunsuzluklara ilişkin hususlar Bakanlığa beş iş günü içerisinde bildirilir."

~~(3) Doğrulama faaliyetleri durdurulan veya askıya alınan doğrulayıcı kuruluşun sahibi, ortakları ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri yaptırım tarihinden itibaren üç yıl süre ile bu Tebliğ kapsamında yeni bir akreditasyon başvurusunda bulunamaz.~~

"(3) Doğrulama faaliyetleri durdurulan veya askıya alınan doğrulayıcı kuruluşun; a) Sahibi, ortakları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri yaptırım tarihinden itibaren üç yıl süre ile bu Tebliğ kapsamında yeni bir akreditasyon başvurusunda bulunamaz, b) İşleme konu olan doğrulama faaliyetini yürüten ve uygunsuzluğun oluşmasına doğrudan neden olan doğrulama ve/veya bağımsız gözden geçirme ekibinde yer alan baş doğrulayıcı ve/veya doğrulayıcıların yetkisi iptal edilir. Yetkisi iptal edilen kişiler, iptal tarihinden itibaren iki yıl süre ile bu Tebliğ kapsamındaki doğrulama faaliyetlerinde aday doğrulayıcı olarak yer alamazlar."

Doğrulama ücreti MADDE 52 –

"(4) Teknik uzmanların adam-gün ücretleri ve yapılacaksa stratejik analiz saha ziyareti adam-gün ücretleri doğrulayıcı kuruluş tarafından karşılanır."

MADDE 18- Aynı Tebliğin EK-2'si ve EK-3'ü tebliğ ekindeki gibi değiştirilmiştir

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
R.Gazete No: 31876 R.G. Tarihi: 24.6.2022

24.6.2022 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan **bu Yönetmelik ile** 26/3/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan **Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte değişiklik yapılmıştır.**

Değişiklikler;

- Düzenli depolama tesisinin işletilmesinde çalışacak mühendis olan saha görevlileri, görev ve işlemlerini içeren ulusal meslek standardı ve ulusal yeterlilik doğrultusunda yapılan sınav ve belgelendirme faaliyetleri sonucu verilen **Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi alır. Düzenli depolama tesisi işletmecilerinin ve personelinin periyodik olarak meslek içi eğitimi işletmeci tarafından sağlanır."**
- Bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte olan 13 üncü madde hükümlerine göre **verilen saha yönetim ve işletme sertifikaları 31/12/2023 tarihine kadar geçerlidir."**

Şeklinde değiştirilmiştir.

****Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.**

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
R.Gazete No: 31881 R.G. Tarihi: 29.6.2022

29.6.2022 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan **bu Yönetmeliğin amacı**; ülkemizin taraf olduğu **Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü** kapsamında yer alan florlu sera gazlarının salımını kontrol altına almak üzere **florlu sera gazları ve diğer florlu maddelerin yönetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.**

Türkiye'nin geçtiğimiz yıl onaylayarak tarafı haline geldiği Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Montreal Protokolüne Yönelik Değişiklik (**Kigali Değişikliği-2016**) kapsamında "**Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik**" değiştirildi.

Bu düzenleme ile;

- ürün ve ekipman içinde olanlar da dahil olmak üzere **florlu sera gazları ve diğer florlu maddelerin etiketlenmesine,**
- Verilerin toplanmasına,
- Sızıntı kontrollerine,
- Raporlanmasına,
- Piyasaya arz, ithalat, ihracat ve kullanımına,
- **Kota dağıtımına ve florlu sera gazlarının geri kazanımına ve imhasına ilişkin esaslar ile**
- **florlu sera gazları içeren veya çalışması bu gazlara dayanan ekipmanlara müdahale eden gerçek ve tüzel kişilerin eğitimi ve belgelendirilmesine ilişkin konuları ve düzenlemeleri** kapsıyor.

*****Yönetmelik, motorlu araçlardaki iklimlendirme ekipmanlarından çıkan florlu sera gazlarının geri kazanımını ise kapsamıyor.**

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile 4 Ocak 2018 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kalktı.

Mevzuat Değişiklikleri- 30 Haziran 2022

Kigali Değişikliği Bilgi Notu:

Kigali Değişikliği, florlu sera gazları arasında yüksek küresel ısınma potansiyeline sahip **18 adet Hidroflorokarbon (HFC)** sınıfı gazın üretim ve tüketimlerinin aşamalı olarak azaltılması üzerine tasarlanmıştır. Protokole taraf ülkeler 4 gruba bölünmüş ve her bir grup için farklı azaltım takvimleri düzenlenmiştir.

Kigali Değişikliği ile tüm ülkelerin,

2021 yılı emisyon miktarı üzerinden 2047 yılına kadar HFC gazlarının kullanımını en az %80 oranında azaltması hedefleniyor.

Bu gazların tüketiminin azaltılması, doğrudan iklim değişikliği için de büyük önem taşıyor. **Bu oranda bir azaltım ile 0,4 derecelik bir küresel sıcaklık artışı önlenabilir.**

HFC gazı, küresel ısınma potansiyeli oldukça yüksek olan bir seragazı olarak tanımlanıyor. Bu bağlamda, bir iklim değişikliği anlaşması olan Kigali Değişikliği, Paris Anlaşması'nın, küresel ısınmayı 1,5 derecede sınırlandırma hedefi açısından büyük önem taşıyor.

Montreal Protokolü ve dolayısı ile Kigali Değişikliği, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için iki ayrı takvimde azaltım hedefliyor. **Türkiye, Montreal Protokolü'ne göre A2 ülkeleri listesinde, yani gelişmekte olan ülke statüsünde bulunuyor.**

Eylül 1987'de kabul edilen Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Montreal Protokolü'ne, Türkiye de 1991 yılında taraf olmuştu. 196 ülkenin taraf olduğu Montreal Protokolü'ne, Paris Anlaşması'nın kabulünün ardından, ozon tabakasını incelten gazların iklim değişikliği üzerindeki rolü de göz önünde **bulundurarak 2016 yılında Kigali Değişikliği kabul edilmişti. Bu değişiklik, protokole taraf olan 20 ülkenin, değişikliği onaylaması ile Ocak 2019'da yürürlüğe girmişti.**

Türkiye Kigali Değişikliği'ni onayladı. Düzenleme 2019 yılında yürürlüğe girmişti

İklim değişikliğine yol açan en etkili sera gazlarından olan florlu sera gazlarının (HFC) azaltımını hedefleyen ve 2016 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen Montreal Protokolü'ndeki Kigali Değişikliği'nin onaylanmasına dair kanun teklifi **4 Mart 2021 tarihinde TBMM tarafından onaylanmasının ardından 11 Mart 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.**

Kigali Değişikliği 1987 tarihli Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'nün, 2016 yılında Ruanda'nın başkenti Kigali'de gerçekleştirilen 28'inci Taraflar Toplantısında kabul edilmişti.

Değişiklik **Kyoto Protokolü ekinde listelenen florlu sera gazlarının salımlarının azaltımı için gelişmiş ülkeler (A2 ülkeleri)** ile Türkiye'nin de dâhil olduğu **gelişmekte olan ülkeler (A5 ülkeleri)** için iki ayrı azaltım takvimi belirliyordu.

- Türkiye'nin değişiklik kapsamında bu gazların salımının artışı;
 - 2014 yılında durdurması,
 - 2021 yılına göre de 2029 yılına kadar %10,
 - 2035'e kadar %30,
 - 2040'a kadar %50 ve
 - 2045'e kadar %80 oranında azaltması gerekiyor.
- Florlu sera gazları ozon tabakasına zarar vermeseler de küresel ısınmaya yol açtıkları etki karbondioksitin 23 bin katına kadar ulaşabiliyor.
- Kigali Değişikliği ile bu gazların salımlarının 2050 yılına kadar 80 Gigaton-karbondioksit eşdeğeri azaltılması öngörülüyor.